

پیشکش به

دَنَا

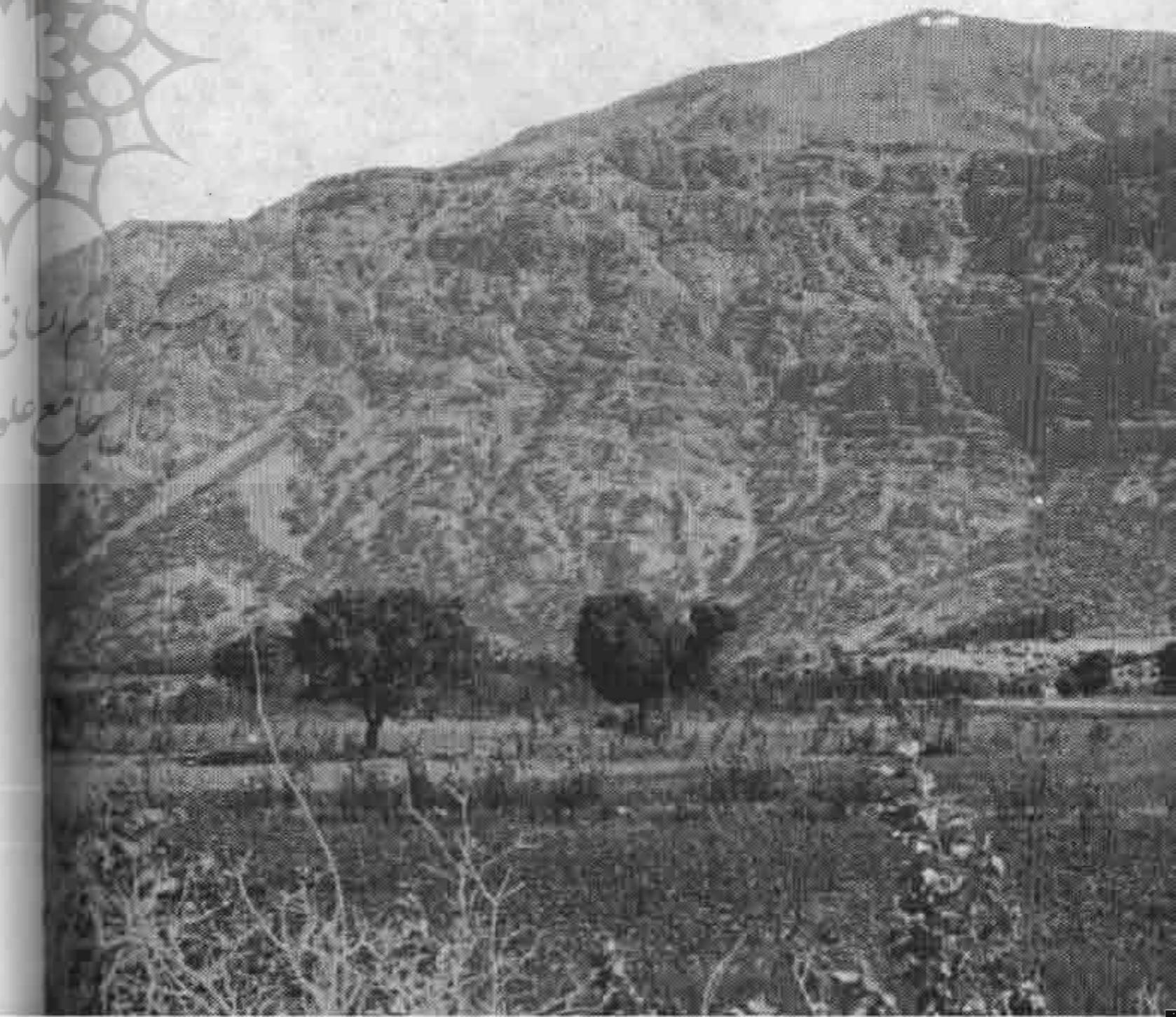
کوه دنا را خورد می‌کنم
خاک آنرا الک می‌کنم
به زلف یار می‌ریزم
تابوی مشگ بگیرد.

دنا این قامت همیشه ایستاده، دنا ، این تن همیشه پر برف ، دنای عبوس ،
ای همیشه بهار ، دنای سبز ، دنای پرآب ، دنای بلند ، دنای بزرگ ، دنای دنا ،
ن آفتاب شکن ، این قله به آسمان رسیده ، با آن همه شکن ، با آن همه غرور ،
ا اسطوره مهر ، اسطوره فراوانی ، اسطوره قدرت ... دنا افسانه ساز همه دوران ،
به گوی همه فصل ها و بادها .

شب ها دنا پر ستاره است ، بر گردنش آویزی از ستاره ها است ، روزها دنا
لوشید بر سر نهاده است ، گوئی که با نگاه نگرانش خیره به همه دنیا است ، به
ه سرزمین ها ، آخر دنا ، در میانه دنیا است ، دنا مخفف دنیا و هم به روایت
ران مانوس در دامنه دنا ، اینجا میانه دنیا است و دنا در موكز دنیا است . دنا
دنیا بوده است و خواهد بود ، خواهد ایستاد ، این نشانه را ترک نخواهد کرد ،
تو مگرنه آن است که از دنا دنیا را باید دید ...

دنا در سرزمین بویر احمدی هاست ، نه بیگانه ، نه غریب ، که همه تکیه گاه

دنا

۱۰۵

ست، همه احترام ایل، همه ذخیره ایل، تن دنا هرگز خشک نمی‌شود، دنا بروآب است، همیشه سبز است، دنا همه گاه دریا است، به هر فصل و بهر برف‌های دنا آب نمی‌شود، می‌ماند، می‌ماند تا به فصل گرما و آنگاه دنا می‌شود، چشمه‌های پرآب دنا سرزمین بویر احمد را سیراب می‌سازد، لبه‌ای را از تشنگی خلاص می‌کند، بارود می‌سازد، همه زمین‌های بویر احمدی‌ها سبز می‌کند همه درخت‌ها را، در برابر دنا که می‌ایستی کوچک‌تر از آنی که اندیشه می‌کردم، دنا به تو همه بزرگی و راز آفرینش را می‌آموزد، دنا تورا دهد همه غرور‌ها و نخوت‌ها را از تو می‌گیرد، زیبائیش، شکوهش هر کلمی را از تو می‌گیرد.

اما دنا، این دنای آشنا، برای بویر احمدی‌ها نه تنها دنائی پر شکوه که دنا سرگذشت دور و درازی دارد، باید پای محفل بویر احمدی نشست تا برایت بگوید، از دنا از قصه‌های دنا، از زندگی دنا، باید برایت بگوید های فراغ از دنا، وقتی که از دنا دور می‌شود، به گرسیز می‌رود چه غصه‌ای بازدیدن دنا دارد، چه شوقی دارد وقتی که دوباره بر می‌گردد پای دامنه شکاری که به همه آرزویش، همه امیدهایش رسیده است، از دنا که سخن داد، همه وجودش تحسین می‌شود. دنا برای او تنها یک قله بلند نیست، دنا بویر احمدی تنها زیبا و پرشکوه نیست، دنا ذخیره همه ثروت دنیا است، وقت این جهان را در دل خود نگاه داشته، دنا شفابخش است، همه‌گیاهان در دامنه دنا می‌رویند، کمتر بیماری به پای دنا رسیده است و دنا دردش نبخشیده است، دنا صندوق‌چه اسرار آمیزی است، کلید این صندوق خالق دنا است، دست خدا است، تنها اراده اوست که دنا را سرپا نگاه

دنا همه راز است، افسانه‌هایی که درباره دنا در ایل گفته می‌شود، افسانه دم ایل است، نه یک روایت و نه یک قصه، بی‌شمار قصه، قصه‌هایی که زائیده های دور و دراز بویر احمدی‌هاست، هر کدام به شکلی و محتوائی، تا که خاطرات هر ایلی درباره دنا قصه‌ای است دور و دراز. آن یکی با دنا

نامه
نور

ن بسته است، آن دیگری دنا را فتح کرده و دست آخر ستایش بویر احمدی بیت‌هایی است که برای دنا سروده است، بیت‌هایی که در هر سطح دنا زمی‌شود، جائی دنا یاروندیم می‌شود، جائی رقیب است، جائی بزرگ است و کوچک تا آنجا که می‌شکند....

از قصه‌های یاران دنا می‌گذریم که این قصه‌ها را نه توان بازگویش است و جال ثبت آن، تنهایی به ذکر خاطراتی از تهاجم به دنا بسته می‌کنیم، وقتی جنبی‌ها حرمت دنا را شکستند و خود شکسته شدند. این روایت را از زبان در بویر احمد نعل می‌کنیم، پیر مرد وقتی از دنا برایمان می‌گفت همراهش می‌کرد، انگاری که همه تلخی یاد این هجوم برایش تکرار شد.

"دنا ذخیره دنیا بود، همه ثروت دنیا در دل دنا نگاهداری می‌شد، در نهای بویر احمد، از زبان نسل‌ها پیش این راز تکرار می‌شد، اما هرگز کسی بود جرئت نمی‌داد که با رفتن به دامنه دنا آنرا بشکند، چرا که دنا حرمتش را زان است که کسی به شوق گنج دنا را وارسی کند، انگلیسی‌های از خدا پی‌زمان جنگ به دنا حمله آوردند، معلوم نشد از کجا دانستند، معلوم چه کسی را زدن را برای آنها گفت، هرچه بود ۴۰ سال پیش انگلیسی‌ها دند، به پای دنا رسیدند، همراهشان صندوق بزرگی بود، درون صندوق بزرگی نگاه داشته بودند، آنها در ایل یک بلدچی خواستند. کسی که مائی اشان کند، بلدچی از ایل رفت، همراهشان راه افتاد، این حرف‌ها از آن بلدچی است، او قسم می‌خورد انگلیسی‌ها به دنا که رسیدند در صندوق را کردند، مار بیرون آمد، ماری ترسناک، مار آهسته و آرام از دامنه دنا بالا، ما پشت سر او حرکت می‌گردیم، یک وقت از همان بالا شاهد جنگ ماری‌ها با مار دنا شدیم، جنگی سخت، سرانجام مار دنا از پا درآمد، ماری و فرسوده، انگار که به اندازه عمر دنا، عمر کرده است، لاشه مار از بالای سرازیر شد، مار انگلیسی‌ها که جوان بود برگشت، آهسته دوباره درون را رفت انگلیسی‌ها به محل جنگ دو مار رفتند، دنا را شکافتند بعد از زمانی پدیدار شد مربع شکل، سنگ را که بوداشتند، داخل سنگ ذخیره دنیا را

دیدند، یک عالی بزرگ، الماسی که آدم نمی‌توانست یک لحظه به آن خیره شود، چشم آدم از دیدنش، از هر قدر خشش کور می‌شد. آنها الماس را با خود برندن... دنا از آن لحظه آتش گرفت، شعله‌های خشم را منش تا کیلومترها دید، از آن روز بعد دنا ریزش کرد، خالی شد، اما خاک دنا بجای فرو ریختن رو به بالا می‌رفت، خاک دنا هرگز به زمین نرسید، دنا شیون می‌کرد، خاک بر سر خودش می‌ریخت... دنا از آن پس ماند، همچنان سراپا، اما ذخیره اش را برندن... می‌گویند آنها که عالی دنا را برندن، گم شدند، خودشان و الماس، هیچکس از سرنوشت شوم این اجنبي‌ها اطلاع پیدا نکرد" اما بویر احمدی به همین آسانی از جسارت اجنبي نمی‌گذرد، انتقام خودش را از دست درازی اجنبي می‌گیرد، و این روایت در مقابل روایت قبل از زبان آنها نقل می‌شود، دنا با این روایت همچنان ذخیره دنیا می‌ماند، مرموز و سربسته....

"انگلیسی‌ها به دامنه دنا رسیدند، آنها قصد تهاجم به دنا را داشتند، یوسف سیاه همراهشان راه‌افتاد، یوسف سیاه بلدچی انگلیسی‌ها شد، رفتند بالا، بالاتر، وقتی به نقطه‌ای بالای کوه رسیدند، یوسف را تنها با یک انگلیسی گذاشتند و برگشتن، اجنبي به یوسف می‌گوید: همان نقطه کوه را بکند، خیلی نه، حدود یک متري، یوسف دیوانگی می‌کند، تن دنا را می‌شکند، یوسف می‌گفت یک وقت جه‌سنگی چهار گوش برخوردم انگلیسی روغنى از جيبيش درآورد، به من داد و بعد خودش لخت شد بعد به من گفت تن مرا با اين روغن مالش بده، همه جاي تن حرا، یوسف گفت لحظه‌ای دونگ کردم فهميدم که باید رازی در کار باشد، همه جای انگلیسی را با روغن مالش دادم بجز نقطه‌ای به اندازه یک توپانی نقره در چشته انجیس، بعد از آن انگلیسی به من گفت از اینجا دور شو، نباید مرا ببینی دور شدم اما خیلی دور نرفتم جائی پناه گرفتم که بتوانم شاهد کارهای اجنبي یاشم، از همانجا من دیدم اجنبي سنگ را برداشت، یکدفعه ماري به اندازه اژدها ز دل سنگ بیرون آمد، نعره می‌کشید، نعره‌های ترسناک، بعد به انگلیسی حمله شرد، اما قاتل جلو آمدن نداشت به چپ و راست می‌پرید اما یکدفعه دیدم به پشت انگلیسی حمله کرد، همان نقطه را چسبید، انگلیسی یکدفعه نقش زمین شد، و مار

به گودال کنده شد، برگشت... درنگ نکردم، وقتی خودم را بربالای دنا دیدم نقش‌های عجیب و غریبی روی سنگ است و نه از مار خبری است و "انگلیسی..."

دنا این چنین تسخیر ناپذیر می‌ماند... دنا می‌ماند، پیروز در همه دلها دید، دنا این روز بعد دنا ریزش کرد، خالی شد، اما خاک دنا بجای فرو ریختن رو به بالا می‌رفت، خاک دنا هرگز به زمین نرسید، دنا شیون می‌کرد، خاک بر سر خودش می‌ریخت... دنا از آن پس ماند، همچنان سراپا، اما ذخیره اش را برندن... می‌گویند آنها که عالی دنا را برندن، گم شدند، خودشان و الماس، هیچکس از سرنوشت شوم این اجنبي‌ها اطلاع پیدا نکرد" اما بویر احمدی به همین آسانی از جسارت اجنبي نمی‌گذرد، انتقام خودش را از دست درازی اجنبي می‌گیرد، و این روایت در مقابل روایت قبل از زبان آنها نقل می‌شود، دنا با این روایت همچنان ذخیره دنیا می‌ماند، مرموز و سربسته....

جه‌سنگی چهار گوش برخوردم انگلیسی روغنى از جيبيش درآورد، به من داد و بعد خودش لخت شد بعد به من گفت تن مرا با اين روغن مالش بده، همه جاي تن حرا، یوسف گفت لحظه‌ای دونگ کردم فهميدم که باید رازی در کار باشد، همه جای انگلیسی را با روغن مالش دادم بجز نقطه‌ای به اندازه یک توپانی نقره در چشته انجیس، بعد از آن انگلیسی به من گفت از اینجا دور شو، نباید مرا ببینی دور شدم اما خیلی دور نرفتم جائی پناه گرفتم که بتوانم شاهد کارهای اجنبي یاشم، از همانجا من دیدم اجنبي سنگ را برداشت، یکدفعه ماري به اندازه اژدها ز دل سنگ بیرون آمد، نعره می‌کشید، نعره‌های ترسناک، بعد به انگلیسی حمله شرد، اما قاتل جلو آمدن نداشت به چپ و راست می‌پرید اما یکدفعه دیدم به پشت انگلیسی حمله کرد، همان نقطه را چسبید، انگلیسی یکدفعه نقش زمین شد، و مار